

I

(Jogalkotási aktusok)

HATÁROZATOK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1093/2012/EU HATÁROZATA

(2012. november 21.)

a polgárok európai évéről (2013)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 21. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezetének a nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

(1) Az Unió az emberi méltóság, a szabadság, az egyenlőség és a szolidaritás oszthatatlan, egyetemes értékeire épül, és a demokrácia, valamint a jogállamiság elvén alapul. Ezek az elvek alapvetőek a tagállamokban, olyan társadalmakban, amelyekben a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség uralkodik. Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ), az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) és az Európai Unió Alapjogi Chartája által biztosított jogok az Unió minden polgárát megilletik, és minden uniós polgárnak élnie kell tudni e jogokkal.

(2) A Maastrichti Szerződés 1993-ban bevezette az uniós polgárság fogalmát. Az Amszterdami Szerződés 1999-ben, a Lisszaboni Szerződés pedig 2009-ben tovább erősítette az uniós polgársághoz fűződő jogokat. 2013-ban az uniós polgárság intézményesítésének 20. évfordulóját ünnepeljük. A Lisszaboni Szerződés 1. cikkének 12. pontja és 2. cikkének 34. pontja (jelenleg az EUSZ 9. cikke és az EUMSZ 20. cikke) arról rendelkezik, hogy a tagállamok állampolgárságával rendelkező

személyek egyben az Unió polgárai is, az uniós polgárság pedig a tagállam nemzeti állampolgárságát kiegészíti, és nem helyettesíti azt, továbbá, hogy az uniós polgárokat megilletik a Szerződésekben meghatározott jogok, és terhelik az azokban megállapított kötelezettségek. A Lisszaboni Szerződés 2. cikkének 35. pontja (jelenleg az EUMSZ 21. cikke) kimondja az uniós polgárok szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogát.

(3) „A stockholmi program – A polgárokat szolgáló és védő, nyitott és biztonságos Európa” ⁽³⁾ a szabadság, a biztonság és a jogérvényesülés terén folytatott európai szakpolitikák középpontjába helyezi a polgárt. A program a „polgárok Európájának megalkotására” összpontosítja a fellépéseit, beleértve a polgárok jogainak – különösen a szabad mozgáshoz való jog, valamint az uniós polgárok számára az Unió demokratikus életében való tevékeny részvételt lehetővé tevő jogok – előmozdítását is.

(4) Az Európai Parlament „Az alapvető jogok helyzete az Európai Unióban (2009) – A Lisszaboni Szerződés hatálybalépését követő hatékony végrehajtás” című, 2010. december 15-i állásfoglalásában ⁽⁴⁾ felhívta a Bizottságot, hogy a 2013-as évet tegye meg a polgárok európai évének annak érdekében, hogy az uniós polgárságról szóló vitának – ideértve annak terminológiáját, tartalmát és hatályát – lendületet adjon, és hogy az uniós polgárokat tájékoztassa jogaikról, különösen a Lisszaboni Szerződés hatálybalépéséből eredő új jogokról, valamint az azok gyakorlásához rendelkezésre álló eszközökről.

(5) 2013-at a polgárok európai évének kell nyilvánítani. A polgárok európai éve időszakot lehetőséget fog biztosítani arra, hogy a nyilvánosság figyelmét felhívjuk az uniós polgársághoz kapcsolódó jogokra és kötelezettségekre. A polgárok európai évének arra is törekednie kell, hogy a polgárok figyelmét felhívja a valamely másik tagállamban – például diákként, munkavállalóként, állás-keresőként, önkéntesként, fogyasztóként, vállalkozóként,

⁽¹⁾ HL C 181., 2012.6.21., 137. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2012. október 23-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2012. november 13-i határozata.

⁽³⁾ HL C 115., 2010.5.4., 1. o.

⁽⁴⁾ HL C 169. E, 2012.6.15., 49. o.

fiatalként vagy nyugdíjasként – való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való joguk gyakorlásához kapcsolódó, az uniós polgárságból eredő jogaikra. Ezzel összefüggésben a figyelemfelhívást földrajzi, demográfiai és társadalmi szempontok alapján kell szervezni, és az uniós polgárságból eredő jogok gyakorlásának még útjában álló akadályok eltávolítására is összpontosítani kell. Közvetíteni kell azt az üzenetet, hogy a civil társadalomban és a demokratikus életben való részvételük által az uniós polgárok maguk is döntő szerepet játszanak e jogok megerősítésében.

- (6) Ahhoz, hogy az uniós polgárok számára lehetővé tegyüik, hogy megalapozott döntéseket hozzanak arról, hogy gyakorolják-e a szabad mozgáshoz való jogukat, nem elég magára a jogra felhívni a figyelmüket. Lényeges, hogy az uniós polgárok megfelelően tájékozottak legyenek a határokon átnyúló helyzetekben az uniós jog alapján őket megillető más jogokról is. Ezen információk majd lehetővé teszik számukra azt is, hogy teljes körűen gyakorolják ezen más jogaikat, amennyiben úgy döntenek, hogy élnek a szabad mozgáshoz való jogukkal.
- (7) A szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog, mint a négy alapvető szabadság egyike, az 1958-as Római Szerződésben történt bevezetése óta bizonyította értékét a belső piac létrehozását szolgáló egyik pilléreként a tagállamok gazdaságainak és az egyéni uniós polgároknak az előnyére.
- (8) Az uniós polgárok nagyra értékelik a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogot, mint az uniós polgársághoz kapcsolódó alapvető egyéni jogot. Mint olyan, bizonyítja az európai integráció értékét és előmozdítja annak jobb megértését, valamint a polgárok részvételét az Unió alakításában.
- (9) Annak ellenére, hogy a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog az elsődleges uniós jogban szilárdan meg van alapozva, a másodlagos uniós jogban pedig jelentősen továbbfejlesztették, még maradt hézag az alkalmazandó jogi szabályok és a polgárok által akkor tapasztalt valóság között, amikor a gyakorlatban élni szándékoznak ezekkel a jogokkal. A mobilitás előnyeivel kapcsolatos bizonytalanság mellett az uniós polgárok túl sok gyakorlati akadályt érzékelnek azzal kapcsolatban, hogy egy másik tagállamban éljenek és vállaljanak munkát.
- (10) A Bizottság a „2010. évi jelentés az uniós polgárságról – Az uniós polgárok jogainak érvényesítése előtt álló akadályok lebontása” című 2010. október 27-i dokumentumban foglalkozott azokkal a fő akadályokkal, amelyekkel a polgárok még mindig találkoznak mindennapi életük során, amikor uniós polgárként a jogaikat kívánják gyakorolni, különösen határokon átnyúló helyzetekben, valamint 25 konkrét intézkedést körvonalazott ezen akadályok megszüntetésére. Az egyik, ebben az összefüggésben megjelölt akadály az információ hiánya volt. A Bizottság jelentésében azt a következtetést vont le, hogy az uniós polgárokat az akadályozza meg a jogaik gyakorlásában, hogy nem ismerik azokat, továbbá

bejelentette szándékát, hogy az uniós polgárok számára a jogaikra, különösen a szabad mozgáshoz való jogukra vonatkozó információk terjesztését fokozza.

- (11) Az EUSZ és az EUMSZ az Unió összes polgára számára biztosítja azt a jogot, hogy a tagállamok területén szabadon mozogjanak és tartózkodjanak; azt a jogot, hogy az európai parlamenti és a tartózkodásuk szerinti tagállambeli helyhatósági választásokon – ugyanolyan feltételek mellett, mint az adott tagállam állampolgárai – szavazzanak, illetve jelöltsék magukat; azt a jogot, hogy olyan harmadik ország területén, amelyben az állampolgárságuk szerinti tagállamnak nincs képviselője, bármely másik tagállam diplomáciai és konzuli hatóságaitól – ugyanolyan feltételek mellett, mint az adott tagállam állampolgárai – védelmet kaphassanak; azt a jogot, hogy az Európai Parlamenthez petíciót nyújthassanak be; azt a jogot, hogy az európai ombudsmanhoz, illetve az Unió intézményeihez fordulhassanak; valamint további jogokat is különféle területeken, mint például az áruk és szolgáltatások szabad mozgását, a fogyasztóvédelemhez és közegészségügyhöz, az egyenlő esélyekhez és egyenlő bánásmóddhoz, a foglalkoztatáshoz és szociális védelemhez való jogot.
- (12) A Lisszaboni Szerződés új jogokat vezetett be, különösen a polgári kezdeményezést az 1. cikk 12. pontja és a 2. cikk 37. pontja (jelenleg az EUSZ 11. cikke és az EUMSZ 24. cikke) alapján, amely legalább egymillió, jelentős számú tagállamból származó polgár számára lehetővé teszi, hogy felkérjék a Bizottságot, hogy nyújtson be javaslatot bármelyik uniós hatáskör területén, ezáltal pedig a polgárok még tevékenyebben vehetnek részt az Unió politikai életében és közvetlenül részt vehetnek az uniós jog fejlődésének alakításában⁽¹⁾.
- (13) Az 1979-ben tartott első közvetlen választások óta az Európai Parlament közvetlen érintkezési felületként működik a polgárok és az Unió között. Az Európai Parlament és képviselői alapvető szerepet játszanak az uniós polgársággal járó jogok és előnyök megismertetésében, az uniós polgárok aggályainak előtérbe helyezésében a politikák kidolgozása során, valamint az uniós polgárok tevékeny részvételének előmozdításában. A 2014-es európai parlamenti választások szempontjából is fontos a figyelem felhívása az uniós polgárok jogaira, a nemek egyenlőségére, a nők és férfiak részvételére az Unió demokratikus életében, beleértve a tartózkodási helyük szerinti tagállamban szavazóként és jelöltként gyakorolható választói jogaikra, valamint az Európai Parlament által a jogalkotási folyamat során gyakorolt hatáskörök terjedelmére. Az ilyen figyelemfelhívó fellépések hatását meg kell sokszorozni a választások előtti időszakban az uniós intézmények, különösen az Európai Parlament, az európai politikai pártok és alapítványok, valamint a tagállamok által végrehajtott vonatkozó fellépések szoros koordinációjával és a bennük rejlő szinergiák kihasználásával.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. február 16-i 211/2011/EU rendelete a polgári kezdeményezésről (HL L 65., 2011.3.11., 1. o.).

- (14) Emellett azokat az uniós polgárokat, akik azt fontolgatják, hogy éljenek-e a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogukkal, tájékoztatni kell a szociális biztonsági rendszerek koordinációjára vonatkozó uniós szabályokból eredő, a szociális biztonsági jogaik, többek között a határokon átnyúló egészségügyi ellátással kapcsolatos jogaik megszerzésére vagy megőrzésére vonatkozó jogaikról. E szabályok biztosítják azt, hogy a polgárok ne veszítsék el szociális biztonsági jogaikat, amikor úgy döntenek, hogy az Unión belül helyet változtatnak. Továbbá a végzettségük és szakmai képesítésük elismeréséről, valamint azokról a társadalmi és állampolgári kompetenciákról is tájékoztatni kell őket, amelyek „az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról” szóló európai keretrendszer⁽¹⁾ részét képezik, és amelyek a közügyekben való teljes körű részvételüket, valamint az uniós jog alapján őket megillető jogok gyakorlását lehetővé tehetik.
- (15) Az uniós polgárok tájékozottabbak kell, hogy legyenek azon jogaikról is, amelyek az Unió területén bármilyen közlekedési módot használó utasként megilletik őket, valamint a határokon átnyúló fogyasztói jogaikról is. Ha az uniós polgárok biztosak abban, hogy a fogyasztói jogaik hatékony védelmet élveznek, akkor hozzá tudnak járulni az áruk és szolgáltatások uniós piacának fejlődéséhez, amely ezáltal még hatékonyabban, a polgárok előnyére valósítja majd meg teljes potenciálját. Hasonlóképpen a polgárok tájékozottabbak kell, hogy legyenek az általános termékbiztonsági és piacfelügyeleti szabályokról, hogy tudatában legyenek annak, hogy hogyan védik az egészségüket és a jogaikat az Unió egész területén, különösen olyan veszélyek és kockázatok esetén, amelyekkel szemben egyénileg nem tudnak védekezni. Fontos továbbá az uniós polgárok figyelmét még inkább felhívni a határokon átnyúló egészségügyi ellátáshoz való jogaikra, valamint az ehhez kapcsolódó olyan intézkedésekre, mint például az elektronikus egészségügy (eHealth) és a telemedicina, annak érdekében, hogy teljes mértékben élvezhessék a tagállamok határain átnyúló biztonságos és jó minőségű egészségügyi ellátásokat.
- (16) E határozat célja, hogy hozzájáruljon az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek teljesítéséhez, amennyiben a személyek szabad mozgásának elősegítése és a munkavállalói mobilitás növelése fontos eszköz a demográfiai változások munkaerő-piaci következményeinek kezelésében, valamint az egyének foglalkoztathatóságának és az európai ipar versenyképességének növelésében. E határozat hosszú távú célja, hogy támogassa az Unióban a kutatást és az innovációt, a bizonyos tagállamokban jelenleg ijesztően magas munkanélküliségi adatok körülményei között is.
- (17) A polgárok európai évének keretében rendezett tájékoztató, oktató és figyelemfelhívó kampányoknak figyelembe kell venniük a célzottabb közönségek és a kiszolgáltatott csoportok igényeit is. A tájékoztatásnak ingyenesnek és az Unió minden hivatalos nyelvén elérhetőnek kell lennie. Egyszerű nyelvezetet kell használnia, és a helyi, regionális, nemzeti hatóságokkal, a sajtóval, a civil társadalmi és nem kormányzati szervezetekkel együttműködve kell kidolgozni. E különféle érintettek mindegyike megfontolhatja az olyan kezdeményezéseket, mint például az esszé pályázatok és a cselekvési tervek és útmutatók kidolgozása, az online fórumok és az iskolákban és egyetemeken folytatott kampányok.
- (18) Az uniós polgárok és az őket képviselő egyesületek tevékeny szerepe központi jelentőséggel bír az Unió működése szempontjából. Az EUSZ 10. és 11. cikke hangsúlyozza a részvételi demokrácia fontosságát annak minden vonatkozásában, valamint a polgárok és érdek-képviselői szervezeteik által abban játszott szerepet, hogy véleményüket az Unió bármely tevékenységéről nyilvánosságra hozzák és megvitassák. Az Unió intézményeinek elő kell mozdítaniuk a tevékeny demokratikus részvételt a döntéshozatali eljárásban a civil társadalommal folytatott nyílt, átlátható és rendszeres párbeszéd révén, annak érdekében, hogy biztosítsa az Unió fellépéseinek koherenciáját és átláthatóságát. Az uniós polgárok tevékeny részvételét elő kell segíteni a dokumentumokhoz és az információhoz való hozzáférés, valamint a felelősségteljes kormányzás és felelősségteljes irányítás révén is.
- (19) Az oktatáspolitikai lényeges szerepet játszik a polgároknak, különösen a fiataloknak az uniós polgárság fogalmáról és a hozzá kapcsolódó jogokról való tájékoztatásában. Segítheti továbbá a többnyelvűség, a diákok, a tanárok, a szakképzésben részt vevők és oktatóik mobilitásának előmozdítását, valamint az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák európai keretrendszerével összhangban a szociális és állampolgári kompetenciák megerősítését, amelynek köszönhetően teljes mértékben részt vehetnek a közügyekben és amely lehetővé teszi számukra, hogy az uniós jogból eredő jogaikat átfogóan gyakorolják. Külön fellépések végrehajtására is lehetőséget kell biztosítani az önkéntes munkavégzéshez, a külföldi tanuláshoz, a másik tagállamban szervezett szakmai gyakorlatban vagy az uniós diákcseraprogramokban való részvételhez kapcsolódó lehetőségekre való figyelemfelhívás érdekében.
- (20) A polgárok európai éve során elkészül majd a Bizottságnak az uniós polgárságról szóló 2013-as jelentése, amely az uniós polgárságról szóló 2010-es jelentése óta megtett előrelépést részletezi majd, valamint további fellépéseket javasol az uniós polgárok jogai gyakorlásának útjában álló, fennmaradó akadályok megszüntetése céljából. E jelentés alapján a Tanács előírásokat tud majd elfogadni az uniós polgársággal járó jogok megerősítése vagy bővítése érdekében.
- (21) Fel kell továbbá hívni az uniós polgárok figyelmét a többnyelvű „Az Ön Európája” elnevezésű internetes portálra is, amely egyablakos információs pontként szolgál a polgárokat és vállalkozásokat az Unióban megillető jogokkal kapcsolatban.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2006. december 18-i 2006/962/EK ajánlása az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról (HL L 394., 2006.12.30., 10. o.).

- (22) A „Europe Direct” információs központoknak – mint az Unió és polgárai közötti helyi érintkezési felületeknek – a figyelemfelhívó kampányok során az Európai Parlament szoros partnereivé kell válniuk azáltal, hogy elősegítik az Unióval kapcsolatos helyi és regionális vitát, információs anyagokat továbbítanak és osztanak szét a nagyközönség számára, valamint lehetővé teszik a visszajelzést az uniós intézmények felé.
- (23) A polgárok európai éve céljára és keretében elindított valamennyi kezdeményezésnek az uniós polgárok, az uniós intézmények és a tagállamok közötti kölcsönös megértés fokozására kell irányulnia. Ez magában foglalja a polgárok jogaival kapcsolatos figyelemfelhívást a közigazgatási szervek személyzete körében, uniós, nemzeti, regionális és helyi szinten egyaránt.
- (24) Az Európa Tanács 1949-es alapítása óta vezető szerepet játszik az oktatás és a kultúra terén az európai kulturális hálózatok előmozdításával és létrehozásával, valamint a kultúrák közötti párbeszéd, illetve a nyelvi sokféleség támogatása révén. Az Uniónak ezért a polgárok európai évével összefüggésben szinergiákat kell kialakítania az Európa Tanács e téren végzett munkájával.
- (25) A polgárok figyelmének az uniós polgárokként őket megillető jogokra való felhívásáért a tagállamokat terheli az elsődleges felelősség. Ennek része az Unióval kapcsolatos tájékoztatás nyújtása és az összes uniós intézmény tevékenységéről szóló célzott jelentéskészítés. Az uniós szintű fellépés kiegészíti a nemzeti, regionális vagy helyi szintű fellépéseket, amint azt az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság által 2008. október 22-én aláírt „Partnerség az Európáról szóló kommunikációért” című politikai nyilatkozat ⁽¹⁾ is hangsúlyozza. Az uniós intézményeknek és a tagállamoknak fokozottabban együtt kell működniük a sajtóval, és vállalniuk kell a sajtónak az Unióról szóló, magas színvonalú információval való ellátását.
- (26) A polgárok európai évére tervezett tevékenységek hatékonyságának és eredményességének optimalizálása érdekében fontos 2012-ben elvégezni egy sor előkészítő intézkedést az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet ⁽²⁾ (költségvetési rendelet) 49. cikke (6) bekezdésével összhangban.
- (27) Az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelettel ⁽³⁾, az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról szóló, 1996. november 11-i 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelettel ⁽⁴⁾, valamint az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról szóló, 1999. május 25-i 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁵⁾ összhangban a szabálytalanságok és csalás megelőzésére megfelelő intézkedéseket kell hozni, valamint a szükséges lépéseket meg kell tenni az eltűnt, alaptalanul kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszaszerzésére.
- (28) A nem a polgárok európai éve költségvetéséből finanszírozott tevékenységek uniós finanszírozása megvalósítható létező uniós programok vagy a strukturális alapok révén, különösen a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó „Európa a polgárokért” program révén, illetve – az „Alapvető jogok és jogérvényesülés” általános program keretében – a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó „Alapvető jogok és polgárság” egyedi program révén, az egész életen át tartó tanulás programja, azon belül többek között az Erasmus program révén, a „Mozgásban az ifjúság” kezdeményezés és a „MEDIA” program révén.
- (29) A jövőbeli európai évek érdekében alapos értékelést kell készíteni a polgárok európai évének keretében hozott intézkedésekről. E jelentésnek, amely a lehetőségek függvényében a polgárok uniós évről gyűjtött, összehasonlítható, mennyiségi adatokon alapul, a jövőbeni fellépést illetően ötleteket, illetve legjobb gyakorlatot kell tartalmaznia arra vonatkozóan, hogy hogyan lehet a leghatékonyabban elérni és bevonni a polgárokat.
- (30) Mivel a polgárok európai évének céljait, nevezetesen az uniós polgársághoz kapcsolódó jogokra és köteleességekre való figyelemfelhívást és az ezekkel kapcsolatos ismeretek bővítését, annak érdekében, hogy lehetővé váljon a polgárok számára a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való joguk teljes mértékű gyakorlása, valamint ezzel összefüggésben annak előmozdítását, hogy az uniós polgárok az uniós polgársághoz kapcsolódó egyéb jogaikkal is éljenek, a tagállamok a többoldalú együttműködés, a nemzeteken átnyúló információcseré és a legjobb gyakorlatok Unió-szerte megvalósuló tudatosítása és terjesztése iránti igény miatt nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért a polgárok európai évének léptéke miatt azok uniós szinten jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a határozat nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket,

⁽¹⁾ HL C 13., 2009.1.20., 3. o.

⁽²⁾ HL L 248., 2002.9.16., 1. o.

⁽³⁾ HL L 312., 1995.12.23., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 292., 1996.11.15., 2. o.

⁽⁵⁾ HL L 136., 1999.5.31., 1. o.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Tárgy

A 2013-as évet a polgárok európai évének kell nyilvánítani.

2. cikk

Célkitűzések

(1) A polgárok európai éve általános célkitűzése az, hogy felhívja a figyelmet az uniós polgársághoz kapcsolódó jogokra és kötelezettségekre, és szélesítse az azokkal kapcsolatos ismereteket, annak érdekében, hogy lehetővé tegye a polgárok számára a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való joguk teljes mértékű gyakorlását. Ezzel összefüggésben a polgárok európai éve előmozdítja azt is, hogy az uniós polgárok az uniós polgársághoz kapcsolódó egyéb jogaikkal is éljenek.

(2) Az (1) bekezdés alapján a polgárok európai éve konkrét célkitűzései a következők:

- a) felhívni az uniós polgárok figyelmét az Unión belüli szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogukra és ezzel összefüggésben az Unió polgárai számára hátrányos megkülönböztetés nélkül garantált összes többi jogra, ideértve a választójogukat a lakóhelyük szerinti tagállam európai parlamenti és helyhatósági választásain;
- b) felhívni az uniós polgárok, köztük a fiatalok figyelmét arra, hogy miként élhetnek kézzelfoghatóan az uniós jogokkal, továbbá az e jogok gyakorlását támogató politikákra és programokra;
- c) vitára ösztönözni a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jognak mint az uniós polgárság elidegeníthetetlen vetületének következményeiről és a benne rejlő lehetőségekről, ösztönzendő és erősítendő ezzel az uniós polgároknak a különösen az uniós politikákkal kapcsolatos polgári fórumokon és az európai parlamenti választásokon való aktív polgári és demokratikus részvételét, erősítve ezzel a társadalmi kohéziót, a kulturális sokszínűséget, a szolidaritást, a nők és férfiak közötti egyenlőséget, a kölcsönös tiszteletet és az uniós polgárok közös európai identitástudatát, amelyek az EUSZ-ben és az EUMSZ-ben, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájában foglalt fő uniós értékeken alapulnak.

3. cikk

Az érintett kezdeményezések

(1) A 2. cikkben meghatározott célkitűzések megvalósítása érdekében meghozandó intézkedések közé tartozhatnak a következő, uniós, nemzeti, regionális vagy helyi szinten szervezett kezdeményezések:

- a) a nagy nyilvánosságnak, illetve célzott közönségnek címzett tájékoztató, média-, oktató és figyelemfelhívó kampányok kezdeményezése;
- b) információcsere, valamint a tapasztalatok és a jól bevált gyakorlatok cseréje az uniós, nemzeti, regionális és helyi hatóságok, valamint egyéb állami és a civil társadalmi szervezetek között;
- c) konferenciák, meghallgatások – interneten keresztül is – és más események szervezése, amelyek célja vita ösztönzése és figyelemfelhívás a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog fontosságával és előnyeivel, valamint nagyobb általánosságban az uniós polgársággal és a hozzá kapcsolódó jogokkal kapcsolatban;
- d) a meglévő többnyelvű részvételi eszközök használata a civil társadalmi szervezeteknek és a polgároknak a polgárok európai évébe való aktív bevonásának ösztönzésére, többek között a közvetlen demokrácia olyan eszközeivel, mint a polgári kezdeményezés és nyilvános meghallgatások;
- e) a polgárok tájékoztatását szolgáló már létező eszközök, köztük a korszerű információs és kommunikációs technológiai eszközök, mint például az uniós polgárok jogaival kapcsolatos „egyablakos” információs rendszer kulcsfontosságú elemei, a többnyelvű „Europe Direct” tájékoztatási központok és „Az Ön Európája” elnevezésű internetes portál szerepének és ismertségének megerősítése;
- f) a problémamegoldó eszközök, mint például a SOLVIT szerepének és ismertségének megerősítése annak lehetővé tétele érdekében, hogy az uniós polgárok hatékonyabban gyakorolhassák és védhessék meg az uniós jog által biztosított jogaikat;
- g) az uniós polgárok tájékoztatása az Európai Parlament Petíciós Bizottságáról és az európai ombudsmanról annak lehetővé tétele érdekében, hogy hatékonyabban gyakorolhassák és védhessék meg az uniós jog által biztosított jogaikat; valamint
- h) az uniós polgárságról szóló jelentés népszerűsítése, amelynek alapos vitán, valamint a polgárok és érdekeltek aktív hozzájárulásán kell alapulnia, és amelynek azonosítania kell az uniós polgárok útjában álló, az uniós polgársággal járó jogok teljes mértékű gyakorlását gátló további akadályokat, illetve megfelelő stratégiákat kell javasolnia ezen akadályok felszámolására.

(2) Az (1) bekezdésben említett kezdeményezések részletei megtalálhatóak a mellékletben.

(3) A Bizottság és a tagállamok más olyan tevékenységeket is megjelölhetnek, amelyek hozzájárulhatnak a polgárok európai éve 2. cikkben meghatározott célkitűzéseéhez, és megengedhetik a polgárok európai éve elnevezés használatát ezek népszerűsítése során, amennyiben azok a célkitűzések megvalósításához hozzájárulnak.

(4) A polgárok európai éve keretében szervezett kezdeményezésekkel összefüggésben figyelmet kell fordítani az uniós polgárokat jogaik gyakorlásában gátló akadályok azonosítására, illetve az ezen akadályok felszámolását célzó megfelelő módok és stratégiák kidolgozására, továbbá a hátrányos megkülönböztetés kultúrák közti megértésének és az ez elleni küzdelem előmozdítására. Ezért szinergiák kialakítására kell törekedni e kezdeményezések, valamint az alapvető jogok, a polgárok jogai, a foglalkoztatás és a szociális ügyek, az oktatás és kultúra terén már meglévő eszközök és programok között.

4. cikk

Unió szintű koordináció és végrehajtás

(1) A Bizottság szorosan együttműködik a tagállamokkal, az Európai Parlamenttel, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával, továbbá a helyi és regionális hatóságokkal, valamint a helyi és regionális érdekeket képviselő szervekkel és szövetségekkel.

(2) A Bizottság az európai vagy civil társadalmi szervezetek, valamint a polgári szerepvállalás terén tevékeny és a polgárok jogait védő, illetve az oktatást és a kultúrát előmozdító szervek képviselőivel és más érdekelt felekkel üléseket hív össze, hogy segítsék a Bizottságot a polgárok európai éve célkitűzéseinek uniós szintű végrehajtásában.

(3) A Bizottság igyekszik kihasználni a különféle tematikus európai évek közötti lehetséges szinergiákat, azáltal, hogy adott esetben értékeli az elért teljesítményeket, figyelemmel kíséri a továbbra is fennálló hiányosságokat és statisztikákat szolgáltat, így gondoskodva az „európai évek” céljainak hatékony megvalósításáról.

(4) A Bizottság ezt a határozatot uniós szinten hajtja végre.

5. cikk

Pénzügyi rendelkezések

(1) A melléklet A. részében említett, jellegüknél fogva az Unió egészére kiterjedő intézkedések céljaira, az Unió általános költségvetéséből finanszírozott közbeszerzési szerződések megkötéséhez vagy támogatások odaítélésére kerül sor.

(2) A melléklet B. részében említett azon intézkedések, amelyek jellegüknél fogva az Unió egészére kiterjednek, az Unió általános költségvetéséből támogathatók.

6. cikk

Nemzetközi együttműködés

A Bizottság a polgárok európai éve céljából együttműködhet a megfelelő nemzetközi szervezetekkel, különösen az Európa Tanáccsal.

7. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

(1) A Bizottság gondoskodik arról, hogy az e határozat alapján finanszírozott fellépések végrehajtása során az Unió pénzügyi érdekei – csalás, vesztegetés és bármely egyéb illegális tevékenység elleni megelőző intézkedések alkalmazásával, hatékony ellenőrzésekkel, a jogtalanul kifizetett összegek visszafizetetésével, illetve szabálytalanságok észlelése esetén hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókkal – védelemben részesüljenek. A 2185/96/Euratom, EK rendeletnek megfelelően a Bizottság e határozat alapján helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat végezhet. Amennyiben szükséges, a vizsgálatokat az 1073/1999/EK rendelettel összhangban az Európai Csalás Elleni Hivatal végzi.

(2) Az e határozat alapján finanszírozott uniós fellépéseket illetően, a 2988/95/EK, Euratom rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében említett szabálytalanság fogalma az uniós jog valamely rendelkezésének bármely olyan megsértését, vagy egy gazdasági szereplő cselekményéből vagy mulasztásából eredő olyan szerződéses kötelezettségzegését jelenti, amely indokolatlan kiadási tétel révén az Unió általános költségvetésének kárt okoz vagy kárt okozna.

(3) A Bizottság csökkenti, felfüggeszti vagy visszafizetési a fellépésre nyújtott pénzügyi támogatás összegét, ha szabálytalanságokat tár fel – különösen az e határozat, illetve a szóban forgó pénzügyi támogatást odaítélő egyedi határozat vagy szerződés rendelkezéseinek való meg nem felelést –, vagy ha tudomást szerez arról, hogy a Bizottság jóváhagyásának kérelmezése nélkül a fellépésen olyan jelentős változtatást hajtottak végre, amely nem áll összhangban annak jellegével vagy végrehajtásának feltételeivel.

(4) A határidők be nem tartása esetén, vagy ha a fellépés végrehajtásában elért előrehaladás az odaítélt pénzügyi támogatásnak csak egy részét indokolja, a Bizottság felszólítja a kedvezményezettet, hogy egy adott határidőn belül nyújtsa be észrevételeit. Ha a kedvezményezett nem ad kielégítő választ, a Bizottság törölheti a pénzügyi támogatás hátralévő részét, és követelheti a már kifizetett összegek visszatérítését.

(5) A jogosulatlanul kifizetett összegeket vissza kell fizetni a Bizottságnak. A költségvetési rendeletben meghatározott feltételek szerint kamat terhel minden olyan összeget, amelyet nem fizettek vissza kellő időben.

8. cikk

Nyomon követés és értékelés

A Bizottság 2014. december 31-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, valamint a Régiók Bizottságának az e határozatban előírt kezdeményezések végrehajtásáról, eredményeiről és átfogó értékeléséről. Ez a jelentés az e területen végrehajtandó jövőbeli uniós politikák, intézkedések és fellépések alapjául szolgál. A polgárok európai éve tapasztalatai nyomán ez a jelentés ötleteket és helyes gyakorlatokat is tartalmaz majd arra vonatkozóan, hogy hogyan lehet jobban tájékoztatni a polgárokat a jogaikról a polgárok európai évének letelte után is.

9. cikk

Hatálybalépés

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

10. cikk

Címzettek

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, 2012. november 21-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

A. D. MAVROYIANNIS

MELLÉKLET

A 3. CIKKBEN EMLÍTETT INTÉZKEDÉSEK

Vezérelvként a polgárok európai évének végrehajtását egy széles körű, az egész Unióra kiterjedő tájékoztató kampány köré szervezik, amelyet a tagállamok fellépései kiegészíthetnek. Az uniós és a nemzeti fellépésekbe be lehet vonni az adott területen nagy tapasztalattal rendelkező civil társadalmat, és egyéb érdekelt feleket, abból a célból, hogy valamennyi kulcsszereplő felelős szerepvállalását megalapozzák. A végrehajtás a következő intézkedések segítségével történik:

A. KÖZVETLEN UNIÓS KEZDEMÉNYEZÉSEK

A finanszírozás általában meglévő keretszerződéseken alapulóan, áruk és szolgáltatások közvetlen beszerzésének formáját ölti. A finanszírozás egy része nyelvi szolgáltatások nyújtására fordítható (fordítás, tolmácsolás, többnyelvű tájékoztatás, jelnyelv és Braille-írás).

Tájékoztató és reklámkampányok, beleértve:

- a 2. cikkben körvonalazott üzeneteket tükröző audiovizuális és nyomtatott anyagok gyártását és terjesztését,
- a tapasztalatok és helyes gyakorlatok cseréjére szolgáló nagyszabású események és fórumok megrendezését,
- a polgárok európai éve célkitűzéseire hozzájáruló uniós programok, rendszerek és kezdeményezések eredményeinek népszerűsítésére, illetve ismertségének növelésére szolgáló intézkedéseket,
- a polgárok európai éve keretei között végrehajtott fellépéseknek szentelt tájékoztató webhely létrehozását az „Europa” portálon (http://europa.eu/index_hu.htm),
- a polgárok európai évére vonatkozó információk feltüntetését az oktatási intézmények és szervezetek, nem kormányzati szervezetek és szakszervezetek hírleveleiben, brosúráiban, tájékoztató anyagaiban és honlapjain.

B. UNIÓS KEZDEMÉNYEZÉSEK TÁRSFINANSZÍROZÁSA

A polgárok európai éve jegyében zajló tevékenységek társfinanszírozására fel lehetne használni olyan uniós programokat, mint például az „Európa a polgárokért 2007–2013” program. Más programok – mint például az „Alapvető jogok és a jogérvényesülés” általános programon belül az „Alapvető jogok és polgárság 2007–2013” specifikus program – tájékoztatást nyújtanak az uniós polgárok jogairól mint a projektek prioritási kritériumáról.

C. UNIÓS PÉNZÜGYI TÁMOGATÁSBAN NEM RÉSZESÜLŐ KEZDEMÉNYEZÉSEK

Az Unió nem pénzügyi támogatást, köztük – miután megtervezték – a címke, valamint a polgárok európai évével összefüggő egyéb anyagok használatának írásbeli engedélyét nyújtja azon kezdeményezéseknek, amelyeket köz- vagy magánszervezetek valósítanak meg, amennyiben a Bizottságot biztosítják arról, hogy a kérdéses kezdeményezéseket 2013-ban hajtják végre és valószínűleg jelentősen hozzájárulnak a polgárok európai éve célkitűzéseinek megvalósításához.
